

2. neděle po Velikonocích (Misericordias Domini)

Introit: Radostně služ Hospodinu! Vstupte před jeho tvář s plesem! Vězte, Hospodin je náš Bůh, on nás učinil, a ne my sami sebe, jsme jeho lid, ovce, které pase.

Pozdrav: Sestry a bratři, dnes je neděle Božího milosrdenství (Misericordias Domini). Dnes si církev připomíná, kdo je její pastýř, kdo je její strážce a zachránce.

Při dnešních bohoslužbách se zároveň rozloučíme s br. Liborem Sedlákem, který v posledním 1,5 roku patřil do našeho společenství (měl blízký vztah i k Chodovu), a který náhle zesnul minulou neděli.

Zdravím vás přáním pokoje od našeho Boha a našeho Pána Ježíše.

Vstupní modlitba

První čtení: Jan 11, 1-27

Druhé čtení: Jan 11, 32-44

Sestry a bratři,
oddíl o vzkříšení Lazara je čtení, které čtenáře či posluchače nenechává klidným. Tolik je v něm lidskosti a zároveň čehosi, co lidskost přesahuje, a tak je to dovedně skloubeno a propojeno, že není divu, že scéna inspirovala malíře minulosti i současnosti k jejímu výtvarnému ztvárnění.

Je to jedinečný oddíl, najdeme jen jen u Jana. V jeho zvěsti se propojuje Ježíšova lidskost i jeho božství. Slyšme nejprve o prvém, pak přejdeme k druhému. Ježíšovo lidství se zde projevuje výslovně zmiňovaným přátelstvím se sourozenci Lazarem, Marií a Martou. Třeba výrokem: „Náš přítel Lazar usnul“ nebo už úvodním vzkazem „Pane, ten, kterého máš rád, je nemocen.“ či poznámkou evangelisty „Ježíš Martu, její sestru i Lazara miloval“ a také zvoláním zástupu „Hle, jak jej miloval“. Vztah k Lazarovi a jeho sestrám je ještě jiný než vztah ke dvanácti apoštolům. Projevuje se zde více citový vztah, skutečné přátelství. Marie je zde označena za tu, která pomazala Pána vzácným olejem a nohy mu otřela svými vlasy. Když se Marta dozví o Ježíšově příchodu, dává tajně Marii zprávu, aby je zástupy nerušily. V postavě Marie, Marty a Lazara zde vidíme vzácnou sourozeneckou konstelaci, v níž všichni tři jsou spojeni s Ježíšem poutem víry i lásky. Ani Marie zde nevystupuje jako hrdinka víry na úkor Marty. Není zde žádného pokárání na adresu některého z nich. Naopak se o všech třech rovnocenně praví, že je Pán Ježíš má rád.

Sestry a bratři,
slyšme to i jako sbor, jako jedna rodina víry. Pán Ježíš je náš přítel, sklání se ke každému z nás. On je náš pastýř, ten, jenž je hoden důvěry; blízká bytost, přítel, s nímž je možno mluvit v modlitbě, který nás neopustí v nesnázích a který si ví rady, i když lidská útěcha nepomáhá ztlumit žal a bolest. On sám ovšem trpí spolu s námi. Když nás něco svírá, když se sami strachujeme o druhé, když se trápíme nad těmi, kdo nás opustili, když jsme sevřeni úzkostí o drahého člověka, jenž je vážně nemocen, anebo zesnul, náš Přítel nezůstává v klidu. I jeho se to týká. Nepřeje nikomu utrpení. Sám pláče nad Lazarovým hrobem. Právě o Ježíši se píše, že se zneklidnil, že byl vyveden z míry, že se rozhorlil, když uviděl Lazara již pochovaného a kolem ty jeho nejbližší, jak pláčou.

Je omyl se domnívat, že Bůh netečně, divácky sleduje utrpení lidí, že toto utrpení je mimo něj, že je nad něj povznesen. To je hluboký omyl, který se žel vloudil do povědomí mnoha lidí, kteří pak říkají, že s takovým Bohem nechtějí mít nic společného. A také se biblické podání Ježíše vůbec nepodobá v této otázce východisku, z něhož vyrostl buddhismus. Vždyť Buddhův útěk do samoty, do rozjímání a touha po nirváně je motivována útekem od utrpení, snahou oprostit se od něj, a tato touha je silnější než odpovědnost k vlastní rodině, kterou Vznesený rázem opustil a už se do ní nevrátil. Jak jiný je Ježíš podle Janova líčení!

Někteří se táží, kde byl Bůh, když v Osvětimi byli systematicky likvidováni příslušníci jeho vyvoleného národa v desetitisících a statisících. Ano, dá se říct, že člověk v koncentračním táboře v určitém slova smyslu znovu křižoval Boha. Ježíš se ztotožnil s trpícími a bezbrannými. On řekl: „Cokoli učiníte těmto mým nepatrným bratřím, mně učiníte.“

Ježíš přišel k Lazarovu hrobu a zaplakal. I přes svou moc i svou mimořádnost zůstal člověkem. Tento tesař z Nazareta je naším učitelem lidství. Nastavil nám zrcadlo lidství. Učí nás přijímat druhé jako přátele. Zvláště pak ty, kteří patří do rodiny víry. Učí nás se o druhé starat, ne jim škodit. Ví, že musí být tam, kde jde o věc jeho přítele. Ježíš jde k Lazarovi, přestože je to nebezpečné. Betánie je blízko Jeruzaléma. On nedávno Jeruzalémem prošel, a tam ho chtěli kamenovat za to, že se rouhal. Odešel tehdy na druhý břeh Jordánu. Nyní se vrací zpět do míst, kde mu usilují o život. Učedníci ho varují, ale on jde. Tomáš tuto vyhrocenou situaci dosvědčuje svým výrokem i odhodláním, když říká ostatním učedníkům: „Pojďme i my, ať zemřeme spolu s ním“. Tímto Ježíšovým samozřejmým rozhodnutím jít za přáteli, kteří jsou v nouzi, kteří ho potřebují, ukazuje, že lidství není vytvářeno jen sebezáchovnými pudy. Je v něm cosi, co je nadřazeno jen těmto živočišným instinktům. Přítel mne potřebuje, tak jdu, i když mi hrozí nebezpečí. Takový přístup Ježíš kázal i sám dokázal. My mnohdy nejsme s to učinit totéž. Ale víme, že to máme dělat. V tom je nám Ježíš příkladem. On zvěstoval pravdu a zároveň žil životem v pravdě. Proto se také stal Masarykovi inspirací při formulaci jeho humanitních ideálů. Pravý humanismus vyrůstá z Ježíšovy mravní čistoty, lásky k bližnímu a věrnosti poznané pravdě.

A tím se dostáváme k Ježíšovu božství. Ježíš, Pán a Mistr – to je odpověď Bible na lidské hledání naděje. „Já jsem vzkříšení a život, kdo věří ve mne, byť pak i umřel, živ bude.“ A člověk ani dnes nenachází skutečného pokoje a zakotvení, dokud jeho duše nespočine na něčem pevném, co je nad ním a zároveň za ním a co je zároveň s ním a co je zároveň v něm: dokud nespočine v Bohu samém.

„Což nemá den dvanáct hodin? Kdo chodí ve dne, neklopýtne, neboť vidí světlo tohoto světa. Kdo však chodí v noci, klopýtá, poněvadž v něm není světla.“ - I dnešní člověk přes všechny vymoženosti i přes rychlý životní styl, který vede, tuší, že něco je nad námi, že člověk sám si vposledu nepomůže, neboť si je vědom více než dříve své omezenosti, křehkosti a zranitelnosti. Samozřejmě kdekdo to ze sebe vytěšňuje, ale když se setká s osobou nebo prostředím, které je hněteno vírou, respektuje to a tak trochu závidí. Naším jedinečným a nezastupitelným posláním zůstává vydávat svědectví o tom, který má moc křísit mrtvého k životu.

Lazarův případ byl zvláštní. Byl vzkříšen k životu, a přece znovu po nějakém čase zemřel. Mistrovo vzkříšení Lazara bylo jen znamením. Ale Ježíšovo vlastní vzkříšení už nebylo znamením, ale skutečný průlom. A něm je založena křesťanská víra, kterou i dnešní člověk bytostně potřebuje. Z faktu vzkříšení můžeme přijmout i smrt jako spánek, jak o tom Ježíš mluvil, když řekl, že Lazar nezemřel, ale spí. To, co se jeví jako osudové, fatální, definitivní ztrácí svou úděsnost. Vždyť Ježíš je vzkříšení i život. A kdo žije s Ježíšem, už více neumírá, neboť po smrti těla přechází do jiné dimenze existence. „Lazare, pojd' ven!“ v této suverénnosti lásky Ježíš přemáhá všechno, co rozkládá lidství, co vede do hrobu, do zkázy, do zániku. „Lazare, pojd' ven!“, to je slovo také k nám lidem, abychom vyšli ze svých hrobů, vyhloubených lidskou neohledupností a netečností vůči bližním a Pánu Bohu. Vyjděme do života ve svobodě, vyvázání z pout sobectví a hamižnosti, na cestu víry, lásky a naděje. Vždyť Kristus je náš život.

Ve světle tohoto evangelijního zvěstování se dnes společně loučíme i s bratrem LIBOREM SĚDLÁKEM. Narodil se 8. října 1967 a zesnul minulou neděli 16. dubna 2023 ve věku 55 let. Byl mezi námi v karlovarském společenství ani ne 1,5 roku. Mezitím poznal i Chodov a fotka z chodovského kostela se dostala i do jeho PF na rok 2023. Když jsme asi před rokem šli s Miriam na krátký výlet do karlovarských lesů, potkali jsme po cestě Libora, připojil se k nám a sdílel se s námi o věcech duchovních, až mystických, které zažíval ve víře. Taky řekl, že když se v prosinci 21 nastěhoval z Lubné u Rakovníka do Varů, ačkoli pocházel z církve bratrské, tak slyšel, jak Duch svatý mu říká: běž na Zahradní, tam Tě přijmou, tam se budeš cítit dobře. A skutečně Libor mezi nás velmi rychle zapadl, nestal se sice nikdy členem, ale byl naší součástí, přicházel na bohoslužby, chodil s námi na výlety, zájezdy a za tu krátkou dobu pořídil docela dost zdařilých fotek ze sborového života. A kdo jsme ho měli na facebooku, tak jsme mohli shlédnout mnoho sérií nádherných fotek z Karlových Varů a širokého okolí. Měl moc rád zdejší přírodu, nachodil v prvním roce neuvěřitelný počet kilometrů, (Miriam pro něj nachystala kytičku).

Napadá mne slovo slovo žalmistovo z působivého žalmu 103:
„Člověk, jehož dny jsou jako tráva, rozkvétá jak polní kvítí;
sotva ho ovane vítr, už tu není, už se neobjeví na svém místě.
Avšak Hospodinovo milosrdenství je od věků na věky s těmi, kteří se bojí.“
Ještě vánoční slavnost nafotil. V zimě však onemocněl. Začal si stěžovat na střevní problémy. Posléze nemohl chodit dál od domova. Byl i na jakýchsi vyšetřeních, ale jedině, co se dozvěděl, bylo, že ty jeho problémy nejsou infekční.

Asi před měsícem přišel ještě před bohoslužbami sem na Zahradní a přinesl aspoň 200 Kč na sbírku, ale na bohoslužbách si zůstat netroufal. Před Velikonocemi se jeho stav trochu zlepšoval, ale pak ho přepadly velké bolesti, říkal, že cítil jakoby hřebíky ve střevech. Před 10 dny jsem mu napsal na messenger, jak mu je, a jestli něco nepotřebuje. Další den jsem byl u něj s nějakým menším nákupem, měl velmi omezený rozsah toho, co pozřel. Když mi otevíral, vypadal velmi vyhuble a slabě. Říkal jsem mu, že by si měl zavolat sanitu, že potřebuje kapačky. Dal mi klíče od bytu pro každý případ, které jsem předal Nedvědům, protože jsme odjížděli na 3 dny pryč. Honzovi Libor v pátek volal, jestli by nepřišel, že už musel zavolat sanitu, tak při tom Honza byl, jak jej odváželi. Když jsem se minulou nedělí vrátil, tak jsem zjistil, že Libor je v nemocnici. Myslel jsem, že se mezitím trochu vzpamatuje a že v úterý ho půjdu navštívit. V úterý jsem však zjistil, že Libor už v neděli v nemocnici zemřel. Na centrálním příjmu mi řekli, že – aniž by to věděl – měl pokročilé nádorové onemocnění.

Když jsme čtyři dny předtím spolu mluvili, tak mi Libor řekl, že ví, že kdyby zemřel, tak bude hned u Pána Ježíše. Pak dodal: Já chci ještě žít.
Věříme, že Libor zaslechl volání svého Pána: Libore, pojď ven! A že žije v jiném rozměru existence, neboť ten, kdo je v Kristu, je s Ním propojen nejen ve smrti, ale i ve zmrtvýchvstání.

Pomodleme se:

Hospodine, Pane, chceme ti poděkovat za tvého svědka a přítele Libora Sedláka, za jeho dobrosrdečnost, obětavost, přátelství a víru. Za jeho blízké, s nimiž se mohl v průběhu života potkávat. Za vše dobré, co vykonal, zlé pak přikryj pláštěm svého milosrdenství. Odpusť nám, co jsme mu zůstali dlužni. Potěš svým slovem všechny zarmoucené.
Věčný Bože, tobě odevzdáváme Libora Sedláka v jisté a pevné naději odpuštění vin a vzkříšení k životu věčnému – skrze Krista našeho Pána.

Bože, děkujeme ti za Krista, který je vzkříšení i život. Za naději, kterou v Ném máme, za sílu k životu, za sílu ke svědectví.
Přijmi prosím naši společnou modlitbu: Otče náš...Amen.

